

Leerrede over Johannes 1: 14 (vervolg), uitgesproken op 1e Kerstdag 25-12-1951 middagdienst te Schiedam, door ds. H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 98: 1 en 2

1. Zingt, zingt een nieuw gezang den HEERE, ...
2. Hij heeft gedacht aan Zijn genade, ...

Lezen - Lukas 2: 21 tot het einde.

Tekst:

Wij vragen wederom uw aandacht voor het woord waarover wij in de morgendienst reeds zijn begonnen te spreken, namelijk het 14e vers uit het 1e hoofdstuk van het heilig Evangelie naar de beschrijving van Johannes, waar Gods Woord aldus luidt:

En het Woord is vlees geworden, en heeft onder ons gewoond (en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborenen van de Vader), vol van genade en waarheid.

Zingen: Psalm 68: 16

Gij koninkrijken, zingt Gods lof; ...

Leerrede:

Vanmorgen hebben wij bij het eerste gedeelte van deze tekstwoorden stilgestaan, dat: "Het Woord vlees is geworden", en dat die verborgenheid: "God geopenbaard in het vlees", zeer groot is. Wij hebben toen er de nadruk op gelegd, dat Hij werd, wat wij waren, opdat wij zouden kunnen worden wat Hij is, namelijk dat wij door dezelve -- de grootste en dierbare beloften -- der goddelijke natuur deelachtig zouden worden. Laat ons thans over het verdere van de tekstwoorden gaan handelen.

Johannes zegt hier: "En heeft onder ons gewoond." Hoe hebben wij dat te verstaan? Heeft de Koning op aarde een "thuis" gehad? Hebt gijlieden hier een "thuis"? Laten wij dat ons allen eens afvragen, of wij ons op dit benedenrond "thuis" gevoelen, op een aarde die vervloekt is vanwege de zonden, waardoor de aarde doornen en distelen zal voortbrengen, dus één aaneenschakeling van ellende zal opleveren, en waarop ons te wachten staat: "Stof zijt gij, en tot stof zult gij wederkeren." Hebben wij hier een "thuis"?

De Koning heeft het niet gehad. Zelf zegt Hij er van: "De vossen hebben holen, en de vogelen des hemels nesten, maar de Zoon des mensen heeft niet, waar Hij het hoofd nederlegge." Zó heeft de Koning hier gewoond. Hij heeft hier verkeerd als een vreemde, want het is hier de plaats, waar de troon des satans staat. En nu wil de Koning bij mensen komen, die hier ook geen thuis hebben, die hier als zwervelingen gaan, om gemeenschap met hen te maken.

Dat er hier voor Hem geen thuis was, is al bij Zijn geboorte begonnen. Dat bracht de zonde met zich mee. In onze natuurstaat is er voor Hem geen plaats, dat moet gemáákt worden. Zonder dát, is er bij ons noch voor God, noch voor Christus, noch voor Zijn werken plaats.

Toen Adam gezondigd had, ging hij zèlf aan het werk om zichzelf te helpen. Adam en Eva maakten zich schorten van vijgeboombladeren en kropen weg achter dicht geboomte. Er was bij hen geen wederkeren tot God; in het minst niet! Van God waren zij benauwd en daarom zochten zij hier te leven zonder God, buiten God. Het was de eeuwige Liefde die hen opzocht.

God sprak Adam aan: "Waar zijt gij?" Toen moest Adam voor de dag komen zoals hij was, want bij God is alles bekend. God sprak al de vijgenboombladeren eraf, zeggende: "Wie heeft u te kennen gegeven, dat gij naakt zijt? Hebt gij van die boom gegeten, van welke Ik u gebod, dat gij daarvan niet eten zoudt?" Met andere woorden: "Zijt gij in overtreding van Mijn gebod?" Daar staan nu die twee mensen: geen plaats bij God en hier op de aarde ook geen rustplaats meer. De zonde had alles bedorven.

Jáá, dat de mens hier beneden er een "thuis" van zoekt te maken en zonder God probeert te leven, dat is door onze dwaasheid! Dat is omdat wij zo diep gezonken zijn. Maar ten eeuwigen dage blijven deze woorden van Augustinus waarheid: "Heere, wij zijn tot U geschapen, en nu vindt het hart geen rust dan in U."

Zoekt men hier rust, leven, dan leeft men slechts zijn natuurstaat uit, en ... het geeft géén voldoening. Niet bij kinderen en niet bij volwassenen. Het uitnemendste, het bête dat hier is, geeft ons geen vervulling. Hoe kàn het ook? Immers, onze ziel is veel te edel! Die is geschapen voor een nimmer eindigende eeuwigheid! Hoe zal die vervuld, verzadigd kunnen worden met hetgeen vergankelijk is? Dat is toch tegen alle rede? Dat kàn toch niet? Daarom, als de ogen opengaan en wij verlicht worden, dan houdt het op om hier een "thuis" te hebben. Dat kan hier niet zijn, want dat is alléén bij Hem.

De Koning kwam in ons vlees, hier op aarde, om gemeenschap te maken met zulke zwervelingen, om een thuis voor hen te kunnen verdienen. Hij had hier op aarde ook geen thuis. Een beestenstal was de plaats waar Hij het levenslicht aanschouwde, en een voerbak -- ten dienste van de dieren -- was Zijn eerste rustplaats.

Zelfs daar was nog geen thuis voor Hem, want Herodes zocht het Kindeke te doden. Doch daarin kwam de zorgzame hand Gods voor de dag, want de engel des Heeren verscheen Jozef in de droom, zeggende: "Sta op, en neem tot u het Kindeke en Zijn moeder, en vlied in Egypte, en wees aldaar, totdat ik het u zeggen zal." Drie jaren zijn zij in Egypte geweest, géén plaats hier! Daarna, op het bevel van de engel des Heeren, zijn zij teruggekomen.

Was er toen een koninklijk paleis te Jeruzalem of een kasteel in de residentiestad Bethlehem? Neen! Zij gaan naar Názareth, een stad gelegen in Galiléa der heidenen, een uithoek van het land. Jozef was een arme timmerman, die met hard werken de kost moest zien te verdienen, en dáár was Jezus thuis.

Alles zoekt het in grootheid, waardoor Jezus over het hoofd gezien wordt. Zó was het toen ook, want nadat Hij bij het begin van Zijn optreden te Názareth, waar Hij opgevoed was, op een sabbat in de synagoge ging en uit het boek van de profeet Jesaja ging voorlezen: "De Geest des Heeren is op Mij; daarom heeft Hij Mij gezalfd; Hij heeft Mij gezonden, om de armen het Evangelie te verkondigen, om te genezen, die gebroken zijn van hart; Om de gevangenen te prediken loslating, en de blinden het gezicht, om de verslagenen heen te zenden in vrijheid; om te prediken het aangename jaar des Heeren", en sprak "Heden is deze Schrift in uw oren vervuld", dan ergeren zij zich daar geweldig aan, want Hij ging die Schriftuurplaats zomaar op Zichzelf toepassen! Dàt kon toch niet!

Zij stonden wel verbaasd over de aangename woorden die uit Zijn mond voortkwamen, en zeiden; "Van waar komt Dezen die wijsheid en die krachten? Is Deze niet de Zoon des timmermans en is Zijn moeder niet genaamd Maria, en Zijn broeders Jakobus en Joses, en Simon en Judas? En Zijn zusters, zijn zij niet allen bij ons?" Zij aanschouwden in Hem niet: "Het Woord is vlees geworden, en heeft onder ons gewoond." Zij werden allen met toorn vervuld, en opstaande wierpen zij Hem uit, buiten de stad, en leidden Hem op de top des bergs, op dewelke hun stad gebouwd was, om Hem van de steilte af te werpen. Maar dan is er zulk een heerlijkheid bij het vleesgeworden Woord van God, dat, als Hij even Zijn heerlijkheid bewijst, dan moet alles opzij, en Hij, door het midden van hen doorgaande, ging weg, zonder dat zij macht hadden

iets kwaads aan Hem te doen. Maar wie, wíé hadden er wel ogen voor, dat het vleesgeworden Woord van God op deze aarde verkeerde, die vervloekt was vanwege de zonde?

Eerst lezen wij dat van een Johannes de Doper, die zei: "Zie het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt." Dan zijn er nog een paar mensen, waaronder ook de schrijver van dit Evangelie, die zo'n geloof geven aan Johannes' woorden, dat zij tot Jezus gaan en tot Hem zeggen: "Meester, waar woont Gij?" Daarin ligt toch begrepen: "Wij zouden meer van U willen weten." Dan lezen wij dat Jezus tot hen zei: "Komt en ziet!" En zij kwamen en zagen waar Hij woonde, en bleven die dag bij Hem. Want Jezus wilde delen met tollenaren en zondaren. Daar zijn zij ook achtergekomen.

Zijn er hier ook nog zulke zondaars? Want het kan zijn, dat de geboorte van Christus (die wij, en de gehele christenheid gedenken) voor ons zó ver, vèr weg is, dat het voor ons is, alsof wij daar wel nooit de vrucht van zullen leren kennen.

Zoudt gij dat denken? De weg om dat te leren kennen is, dat wij leren: ik ben in zonde ontvangen, en in ongerechtigheid geboren; ik kan niets doen dat Gode aangenaam is; en als ik niet in overeenstemming geraak met de goddelijke Wet, dan is mijn einde de eeuwige ondergang, de verdoemenis. Zult gij daarom de Wet Gods eren!! Want heus, het gáát niet met een: "grijp-, met een pak-maar-aan- geloof"; met: "Ja hoor, de Heiland is gekomen, en Jezus is geboren, geboren ook voor mij."

Laten wij er toch acht op geven, dat er in het laatste hoofdstuk van het Oude Testament staat: "Gedenk der wet van Mozes, Mijn Knecht, die Ik hem bevolen heb op Horeb aan gans Israël, der inzettingen en rechten." Daar legt God, door de laatste profeet, er nog eens de nadruk op, dat wij niet moeten proberen over de wet heen te stappen, of die ter zijde te leggen, maar dat wij er rekening mee moeten houden dat de wet zegt: "Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen." Hoe zouden wij die zaak ook in het reine kunnen krijgen? Hoe moeten wij die rekening vereffenen? Hoe moeten wij van de vloek ontheven worden? Dat kan teweeg brengen, dat, zoals de vlammen uit een brandend huis naar alle zijden uitslaan, de nood naar buiten breekt: "O God! wat moet het worden! Wat moet daar het einde van zijn! Dat is eeuwige ondergang, eeuwig oordeel!"

Dáártoe is Christus geworden uit een vrouw, geworden onder de wet, om degenen, die onder de wet zijn te verlossen. Dus niet diegenen, die bóven de wet staan, want die verbeelden zich aan de wet te kunnen voldoen en in gelijkvormigheid aan de wet te kunnen komen, maar over wie die wet regeert. Die wet is heilig, rechtvaardig en goed, maar wij deugen niet, en zijn door het vlees, door ons verderf krachteloos om onszelf te verlossen, en daartoe is Christus in het vlees geopenbaard, opdat Hij, Eén voor allen, alles zou doen, op zulk een wijze, zoals Johannes daar van zegt: "Hij heeft onder ons gewoond."

Hij heeft hier niet gewoond om een thuis te hebben (want Hij heeft hier als een Vreemdeling verkeerd), maar om de wil Zijns Vaders te doen, en voor, en bij, gevallen schepselen te doen wat er gedaan moest worden, opdat in de hemel alles in het reine zou zijn. Dat deed de kerk zingen in Jesaja 26: "HEERE! Gij zult ons vrede bestellen, want Gij hebt ook al onze zaken uitgericht." Dáártoe kwam Hij onder ons wonen. Dat tekent ons de sterkste gemeenschap. Hij wilde niet ver van ons blijven, maar wilde komen in een zelfde staat. Niet zulk een staat aannemen en gelijktijdig in de hemel blijven. Neen, Hij wilde op aarde komen, in dezelfde staat als wij zijn, om Eén voor allen -- wij herhalen het nogmaals -- álles te doen. Door ons kan niets gedaan worden, want wij missen daar het vermogen toe. Daarom is Hij de aangewezen Persoon. Hij is Eén uit duizend, de Banierdrager boven tienduizenden; Hij is de Leeuw uit de stam van Juda, van Wie de Vader spreekt: "Ik heb hulp besteld bij een Held; Ik heb een Verkorene uit het volk verhoogd, met Welke Mijn hand vast blijven zal; ook zal Hem Mijn arm versterken." In Hem is alles.

Daaruit was het dat de herders, wier ogen geopend waren, dat Kindeke niet alleen vereerden en

prezen maar ook aanbidden. Zo kwamen ook de wijzen uit het Oosten om te aanbidden. Want Hij, Die in die lage staat was, was ook waarachtig God; Hij was de Hulp Die God besteld had. Zó was Gods beschikking in Zijn alwijsheid, dat was Gods welbehagen.

Waar toe zijn de herders óók gekomen? Om dat geboren Kindeke te zien, Dat tot hen in deze wereld gekomen was. Zijn zij uit eigen beweging gekomen? Waren zij van nature zo verlicht, dat: het Woord vlees geworden is? Dat Hij onder ons is, dat Hij onder ons woont? Neen; het natuurlijk licht kan de verborgenheden van het Koninkrijk Gods niet bevatten; het moet alles genáde zijn.

Wij lezen van de herders, die bij elkander in het veld waren, dat hen plotseling een licht omscheen. Er staat: "En ziet, een engel des Heeren stond bij hen, en de heerlijkheid des Heeren omscheen hen, en zij vreesden met grote vreze." Maar ook is aanstonds het woord des engels: "Vreest niet." Wie hadden er wèl te vrezen? Een Heródes, een Kajafas, al degenen die in hoogmoed gingen. Maar geen mensen die in hun ongeluk zitten en hier geen thuis hebben, die hier als vreemdelingen verkeren.

Nu brengt de heerlijkheid des Heeren (dat is Zijn Majesteit, Zijn gezag, Zijn overwicht) teweeg, dat, nadat de engel die boodschap gebracht heeft, en zij de engelenzang gehoord hebben, zij tegen elkander zeggen: "Laat ons dan heengaan naar Bethlehem, en laat ons zien het woord, dat er geschied is, hetwelk de Heere ons heeft verkondigd." Er is bij die mensen dus geen twijfel, geen: "Zou dat wel wáár zijn? Zou dat kunnen? Dat zou toch te groot zijn", neen, maar een verzekerdheid dat de zaken alzo zijn, zodat: "Zij kwamen met haast." Er is bij hen geen: "misschien."

Als er genade en verlichting is, dan zegt men op hetgeen ik hier lees: "En het Woord is vlees geworden, en heeft onder ons gewoond", Amen! Dat doet de genade. In de genade is er geen: "misschien", of: "ik denk." De één mag meerder licht hebben dan de ander, maar naarmate er verlichting is, ligt alle twijfel en misschien ter zijde, dan is er slechts amen, hallelujah! Amen!

Lof, aanbidding, wijsheid, kracht,
word' op aard' en in de hemel, Heere, om Uw liefd' U toegebracht.

In het werk Gods is er geen: "Als het eens zijn mocht", of: "Als het eens wezen kon", maar: zekerheid, vastigheid.

Daarom, als gij in ellende, in banden zit, onder de wet zijt, zelf niet uit de weg kunt, maar naar de troon van God gedrongen wordt, probeer het dan niet van U af te schudden, zoek niet uzelf te helpen, blijf aan de troon van God hangen. Gij kunt beter aan de lippen van een zwijgend God blijven hangen -- al is het tot uw dood toe -- dan dat gij eigen gekozen wegen gaat. Detmar zou zeggen:

Houdt maar biddend aan;
God zal u bewaken;
Moet g'in 't duister gaan,
al ware 't tot uw dood,
vreest dan nog geen nood.
Jezus zal het maken.

Hij is in het vlees geopenbaard, is op dit benedenrond -- waar de troon des satans is -- gekomen, waar zoveel jammer en ellende is, om ellendigen te kunnen dienen. Hij is niet van verre staande, maar de broederen in alles gelijk geworden, en heeft aan lichaam en ziel ervaren wat wij hier -- als kinderen en als volwassenen -- onderworpen zijn. Hij heeft hier persoonlijk alles meegemaakt hoe het hier is, ook hoe onze zaken voor Gods aangezicht zijn.

Iemand mocht zeggen: "Maar Hij had geen zonde." Neen, voor zichzelf niet, máár ... Hij had al de zonden van Zijn kerk! En, zonden zijn zonden. Hij heeft dat in de vòlle omvang ervaren. Hoe heeft Hij niet uitgeroepen: "Mijn ziel is geheel bedroefd tot de dood toe"! Hoe heeft Hij uitgeroepen "Mijn God! Mijn God! Waarom hebt Gij Mij verlaten!"

Hij heeft, zegt de apostel Petrus, in het vlees geleden. De Goddelijke natuur kon niet lijden, maar Hij heeft geleden in onze menselijke natuur. Er is dan ook niets wat ons hier wedervaart, of aan de rechterhand Gods des Vaders is er Eén, Die daar wetenschap van heeft. Is het daarom niet op zijn plaats, om met alles aan Zijn troon te blijven hangen? Hij kan u helpen, kan U dienen. Wij kunnen onszelf niet helpen, ook elkander niet, maar Hij is de aangewezen Persoon. Dan doen wij ook, wat des Vaders wil is. Want Hij wil, dat wij de Zoon eren, gelijk als Hem, de Vader. Zó zijn toch de zaken? Laat ons dan niet redeneren, wroeten en ons indringen, maar in afhankelijkheid van Hem, op Hem zien met al onze ellende. Dàt is de weg.

"Hij heeft onder ons gewoond." Wat is nu door Zijn wonen op dit benedenrond openbaar geworden? Daar staat van: "En wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborenen van de Vader." Welke heerlijkheid? Wel, Hij was op aarde gelijk wij zijn (dat moeten wij nooit uit het oog verliezen, want daardoor kan de Zoon van God juist zo op waarde bij ons komen). Hij getroostte Zich de grootste vernedering, nochtans blééf Hij het Woord waardoor alle dingen geschapen zijn en door Wie alles wordt onderhouden en geregeerd. Ook bleef Hij der engelen Heer en Hoofd. Wat Hij deed, deed Hij uit liefde, om de wil des Vaders te volbrengen, om zondaars te kunnen verlossen. Men stak de vinger wel naar Hem uit: "Oh, die profeet van Nazareth", en Hij was wel in de grootste verachting, maar Zijn heerlijkheid is openbaar geworden.

Bedenkt eens wat ons zo-even gelezen werd uit het 2e hoofdstuk van het Evangelie naar de beschrijving van Lukas, dat Hij in de tempel gebracht werd, waar een oude man was, wiens naam Simeon was. Mogelijk heeft hij Jozef en Maria nooit eerder gezien en vanzelf ook het Kindeke niet, want het was de eerste keer dat, Dat in de tempel kwam.

Die grijsaard -- die in het heiligdom bekend was -- gaat naar dat jeugdige paar en vraagt aan de moeder: "Mag ik dat Kind eens vasthouden en aan mijn hart drukken?" Dan gaat hij daar een loflied zingen: "Nu laat Gij, Heere! Uw dienstknecht gaan in vrede naar Uw woord; Want mijn ogen hebben Uw zaligheid gezien, Die Gij bereid hebt voor het aangezicht van al de volken: Een Licht tot verlichting der heidenen, en tot heerlijkheid van Uw volk Israël." Wat komt dan voor de dag? Zijn heerlijkheid! Er is een Kind, gelijk àlle andere kinderen, en hoevelen kwamen er dagelijks niet in de tempel, maar die oude man gaat door en uit Gods Geest, Die in hem woonde, aan het handelen en drukt dat Kindeke aan zijn boezem. Dàt is zijn grootste rijkdom, daaruit kan hij leven en sterven, kan hij dit leven verlaten en de hemel ingaan.

Ziet ook eens welk een heerlijkheid er openbaar kwam toen Jezus twaalf jaren oud was. Zij stonden allen verbaasd over Zijn kennis van de Schriften. Want Hij, Die het ongeschapen Woord is, was het Woord zó machtig (dat getuigde van Hem), dat, in plaats dat Hij onderwezen wordt, ondervraagt en onderwijst Hij de leraren.

Als Hij gedoopt wordt komt Zijn heerlijkheid ook openbaar, want dan opent zich de hemel en spreekt God: "Gij zijt Mijn geliefde Zoon, in U heb Ik Mijn welbehagen!" Hij laat Zich dopen gelijk als alle zondaren, die na hun schuld beleden te hebben, gedoopt werden. Zó deed de Vader! Dan is daar de Heilige Geest, Die Zich op Hem zet in de gedaante van een duif en wordt Zijn heerlijkheid openbaar.

Als Hij gedoopt is, en opklimt uit het water, brengt de Geest Hem in de woestijn, waar Hij veertig dagen verzocht wordt van de duivel, die Hij met het Woord verslaat. Daarna begint de Koning Zijn loopbaan op aarde. Was die loopbaan, voor allen die Hem nodig hadden, niet een openbaring van Zijn heerlijkheid?

Wie het was, die was het -- dat kwam er niet op aan -- maar wie Hem nodig had, kon Zijn

heerlijkheid persoonlijk ervaren, ja mocht dat ervaren. Dát was de zaak waar het om ging. Die Hem niet nodig had, och, die liet het koud. Zij mochten eens spreken over Zijn grote wonderen, doch dan had men het ook net gehad. Maar bij degene, die Hem nodig had, hoe is daar Zijn eer, Zijn heerlijkheid in luister gaan uitblinken. "Zijn heerlijkheid aanschouwd!"

Wat dunkt ulieden van een geval als te Naïn? Daar sterft een enige zoon, de kostwinner. Zij dragen hem de stad uit en zijn moeder, die weduwe is, loopt achter de baar: dáár gaat haar hoop, haar verwachting, haar troost, haar sterkte. Wat had het leven voor haar nog zin of doel? Nu was zij alles kwijt, eerst haar man, en nu haar zoon. Maar daar is Jezus! Hij zegt tegen de dragers: "Zet die baar eens neer." Hij raakt de baar even aan, en zegt: "Jongeling, Ik zeg u: sta op!" Wat moet dát voor die moeder geweest zijn!! Wat blijkt? Al was Hij gezonden in de gedaante van een mens, in gelijkheid des zondigen vleses, nu komt Zijn heerlijkheid openbaar.

Op een andere keer moeten Zijn discipelen zeggen: "Wie is toch Deze, dat ook de wind en de zee Hem gehoorzaam zijn." Wij kunnen er wel bijvoegen: "Wie is toch Deze, dat zelfs de dood voor Hem opzij moet, zich voor Hem de mindere moet kennen".

Is het geen héérlijkheid? Als wij op die zaken zien, bedenkt dan eens, wat een rijkdom erin gelegen is, om door het geloof met Christus verenigd te zijn. Een rijker mens, een gelukkiger mens is er dan niet, want Hij heeft gesproken: "Mij is gegeven alle macht in de hemel en op aarde."

Ziet dan allereerst op Zijn grote liefde. Hij kwam tot ons, om alles in het reine te brengen. Hij heeft zulk een macht, dat het ons aan niets zal ontbreken, maar ons alles, boven bidden en denken, uit Zijn hand zal worden. Want alles is bij Hem. Er is maar één gelukkig volk, en dat zijn degenen, die de Zijnen zijn. Is het niet de moeite waard om dat te zoeken, ja, om hier zulk een Koning tot ons eigendom te hebben?

En, zijn wij Zijn eigendom, gekocht uit de mensen, wat ligt daar een grond in om in standvastigheid aan Hem gebonden te blijven, door licht en donker, door zuur en zoet, door vóór- en tegenspoed, in leven en in sterven! Dat gaat met de Koning wel, hoor! Ja, uitermate goed, als wij maar aan Hem gebonden blijven. "Zijn heerlijkheid", staat er: "Een heerlijkheid als des Eniggeborenen van de Vader."

Wat is een eniggeborene? Die is toch de erfgenaam van alles en al het goed zijns vaders is dan toch van hem? Zo is Christus Jezus de grote Erfgenaam! Alles is Zijne. Hij is in de eerste plaats de Beminde des Vaders, de Enige, en ten andere de volkomen erfgenaam. Zijn openbaring is ook geweest, en is het nog, dat Hij is: "Een heerlijkheid als des Eniggeborenen van de Vader."

Wie is de Vader? Toen God heel het volk Israëls wilde verderven -- in de woestijn wilde vernietigen -- en Mozes genade voor hen gevonden had bij God, daar hij als middelaar tussenbeide kwam, zeggend: "Delg mij uit Uw boek, hetwelk Gij geschreven hebt", dan spreekt Mozes, nadat hij genade gevonden had voor Gods aangezicht: "Toon mij nu Uw heerlijkheid!"

Doch het woord Gods is tot hem, dat niemand God kan zien en leven. Maar dat er een plaats was waar Hij hem op de steenrots zou stellen, en in een kloof der steenrots zou verbergen, waar Hij hem met Zijn hand overdekken zou, en dan voorbij zijn aangezicht zou gaan. Wat zegt ons dat? Toch dit: dat met die steenrots, Christus voorgesteld wordt, want dat is de grond. En met het verbergen in de kloof der steenrots: de verberging in Zijn bloedige arbeid. En overdekken met Zijn hand: die eeuwige Geest. Dan zou Mozes, daarin zijnde, Zijn achterste delen zien, dus: wat van het Goddelijke Wezen leren kennen.

Volkómen kent men Hem hier niet; het is slechts in de werken die Hij achter Zich laat, waarin men Hem als het ware van achteren aanschouwt. Wanneer dat geschiedt, dan proclameert die Majesteit Zelf Zijn hoogste gedenknaam, en roept voor hem uit: "HEERE, HEERE, God, barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid!" Zó is God. Zo is óók Christus, Hij, Die de Eniggeborene is, en Die in dezelfde heerlijkheid deelt als Zijn Vader. De zaligheid is uit God; Hij is de Uitdenker, de Oorsprong van heel het heilswerk.

Maar Christus is Eénswezens met de Vader, met een zelfde liefde, barmhartigheid, goedertierenheid en genade. Hij zegt: "Ik en de Vader zijn Eén." Kortweg: "Een heerlijkheid als des Eniggeborenen van de Vader." Dat doet Christus ook zeggen: "Alle dingen zijn Mij overgegeven van de Vader, en niemand kent de Zoon dan de Vader, noch iemand kent de Vader dan de Zoon, en die het de Zoon wil openbaren." Verder is dat werk een afgesloten terrein.

De Vader wil zondaren zalig maken, daartoe zond Hij Zijn Zoon in het vlees en Christus wil ons zalig gemaakt zien, daartoe nam Hij ons vlees, onze natuur aan, om alles te verwerven wat tot ons heil nodig was.

Hij is ontvangen van de Heilige Geest; Die is ook Eénswezens met de Vader en met de Zoon, met dezelfde liefde, barmhartigheid, genade en goedertierenheid. Wát hebben wij dan tégen tot zaligheid? Van de zijde van God Drieënig niets. Wij hebben alleen onszelf tegen, maar niets bij God. Het wordt genoemd: "In dezelve is de eeuwigheid, opdat wij behouden zouden worden."

Wij lezen nog van een geraakte, die kon dus niet eens zèlf tot Jezus komen. Maar hij had vrienden en dat schijnen mensen geweest te zijn, die zo één van hart en zin waren, dat zij tegen hem zeggen: "Als wij je nu eens bij Jezus brengen?" Zij pakken het bed op en dragen hem naar het huis waar Jezus was. Zij wilden hem brengen, en hij wilde door hen gebracht worden. Maar nu kunnen zij er niet in, want het hele huis is vol. Doch liefde is vindingrijk. Een ladder tegen het huis, het dak op en met touwen trekken zij hem naar boven. Ja, het is wel een rare methode tot genezing van een zieke, maar: dat doet de liefde. Nadat zij het dak, boven de plaats waar Jezus was, hebben opengebroken, laten zij het bed door het gat neer. Die man heeft zich maar overgegeven, want hij geloofde dat het liefdehanden en liefdehartes waren, daarom liet hij zich maar meenemen. Hebben jullie jezelf ook al eens laten meenemen? Ik kon indertijd ook niet komen, en heb me door het Woord maar laten meenemen, en ... ja, ik ben er óók gekomen. Als zij die man voor Jezus neergelaten hebben, dan kijkt de Koning eens naar boven. Er staat: "Jezus, hùn geloof ziende, zei tot de geraakte: Zoon, uw zonden zijn u vergeven."

Máár ... wij worden toch niet gerechtvaardigd op grond van de liefde van een ander? Neen, dat niet, maar die mensen waren zijn vrienden, en dat hun vriend, geraakt -- lam -- was, dat deed aan hun liefde niets af. Die mensen hadden het geloof en tot doel: Jézus kan helpen, en dat had de geraakte óók. En nu wil Jezus zeggen: Ik wil ulieden, die zijn vrienden zijn, in de vrucht laten mededelen. Hij heeft zich laten meenemen, en jullie hebben het gedaan, nu wil Ik jullie er in laten mededelen. "Uw zonden zijn u vergeven." Wát moet dát voor die mensen geweest zijn! Die hadden geen vergeefs werk gedaan.

Maar alles wat er zat aan Farizeën en wetgeleerden werd er zo boos om -- zij zaten vol hoogmoed - dat zij zeggen in hun rechtzinnigheid: "Wie kan de zonden vergeven, dan God alleen!" Dat is waar, maar er staat: "Wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborenen van de Vader." Hij is Eénswezens met de Vader, en nu heeft de Vader alles aan Hem overgegeven. Als er nu mensen zijn, die niets meer op God tegen hebben, die al hun eigen werken wegwerpen en alleen de Zoon eren, kan God er dan op tegen hebben, dat de Koning hen zaligt? Zal Christus Zijn Vader tekort doen, als Hij hen ten leven dient? Nee toch. Want dat is tot eer van God en tot kroning van Vorst Messias.

Daarom zei Hij er tegelijk nog dit bij: "Opdat gij moogt weten, dat de Zoon des mensen -- Hij, Die in zo'n lage staat gekomen was, zegt niet: de Zoon van God, Hij, het vleesgeworden Woord van God, maar zegt: de Zoon des mensen -- macht heeft op de aarde, de zonde te vergeven (zei Hij, tot de geraakte): Ik zeg u, sta op, en neem uw beddeken op, en ga heen naar uw huis." Eerst moest het bed hèm dragen, en nu kon hij het bed oppakken. Dat gaat op Jezus' woord.

Al zijn er nog zulke grote golven, zodat de discipelen zich pijnigen om het scheepje vooruit te krijgen en al maakt satan ze zelfs wijs, dat, als Jezus over de zee aan komt wandelen, het een spook is, maar als de Koning zegt: :Zijt welgemoed, Ik ben het; vreest niet", dan ziet Petrus op die tijd zó op Christus -- aanschouwt zódanig de heerlijkheid des Eniggeborenen van de Vader --

dat hij zegt: "Heere! indien Gij het zijt, zo gebied mij tot U te komen op het water." Als Jezus dan tot hem zegt: "Kom", dan betekent het niets voor Petrus om ook op de golven te lopen. Maar, o wee als Petrus op de golven gaat zien! Ja, dàt moet hij niet doen; hij moet op Christus zien, want als hij op Christus ziet, betekent het niets, al zijn de golven nog zo hoog, maar als hij op de golven ziet, dan begint hij neder te zinken. Maar de Koning doet geen half werk.

Als het aan ons lag, zouden wij altijd halverwege blijven steken, ja ondergaan, want wij zijn grote krukken. Maar dezelfde Jezus, Die hem op de golven deed lopen, greep hem en zei: "Gij kleingelovige! waarom hebt gij gewankeld?" Ja, dàn is er geen krimp. Jezus is alles, de Eniggeborenen van de Vader. Dus niet zó dat Petrus òòk nog wat probeert toen hij zonk. Nee, maar: "Heere, behoud mij!"

Lázarus was een vriend van Jezus. Waarom? En waardoor was Martha Zijn vriendin, en Maria? Door de innerlijke beweging huns harten. Zij hadden hart en huis voor Jezus opengesteld, want zij erkenden Hem dat Hij de van de Vader Gezondene was, en de Koning wilde bij hen wonen. Hier, op dit benedenrond, waar de troon des satans staat, is het immers zó: dat waar God Zijn genade verheerlijkt, daar wil men niet alleen Jezus maar ook Jezus' vrienden doden. Zo'n wereld was het toen ook al! Alles was ijdele godsdienst, zinledig en daar konden zij niet mee delen. Wel met Jezus, en daardoor stond hun hart en huis voor Jezus open, en was er een band gevallen. Als Lázarus ziek wordt, en Jezus niet bij hen is, zenden zijn zusters Hem een boodschapper: "Heere, zie, die Gij liefhebt, is krank." Zij hebben zo'n geloof in Christus: Hij zou wel de Zorgdragende zijn, want zijn liefde was toch geen liefde voor één dag of voor één week, toch geen liefde van: uit het oog uit het hart!

Maar ... Jezus komt niet, en Lázarus wordt al zieker en zíeker, en sterft. Wat moeten zij daar nu van denken? Ten laatste moeten zij hem naar het graf brengen. En géén Jezus! Als alles gebeurd is, dàn komt Hij, met Zijn discipelen, tegen wie Hij gezegd had: "Lázarus, onze vriend, slaapt; maar Ik ga heen, om hem uit de slaap op te wekken." Zijn discipelen gingen daar liever niet naar toe, daarom zeggen zij: "Heere, indien hij slaapt, zo zal hij gezond worden." Immers, men wilde daar Jezus doden. Doch dan zegt Jezus vrijuit: "Lázarus is gestorven. Nu ontging hun het hart helemaal! Lázarus dood, en Jezus wilde men daar doden! Waar moeten zij nu blijven. Dan komt er voor de dag wat er aan de binnenkant zat, want Thomas zegt: "Laat ons ook gaan, opdat wij met Hem sterven."

Als Martha hoort dat Jezus komt, dan gaat zij Hem tegemoet en zegt: "Heere, waart Gij hier geweest, zo ware mijn broeder niet gestorven." Wat bekent zij daarmee? Zijn heerlijkheid, een heerlijkheid als des Eniggeborenen van de Vader. Die plaats had Jezus in Martha's hart. Welke plaats heeft Hij bij ons? Jezus' woord tot haar is: "Uw broeder zal wederopstaan." Ja, dat geloofde Martha wel, want er was in hem van Gods genade, daarom zegt ze: "Ik weet, dat hij opstaan zal in de opstanding ten laatste dage." Dan zegt Jezus: "Ik ben de Opstanding en het Leven; die in Mij gelooft zal leven, al ware hij ook gestorven. En een iegelijk, die leeft, en in Mij gelooft, zal niet sterven in der eeuwigheid. Geloofst gij dat?" Nu komt haar geloofsbelijdenis voor de dag. Zij had geloofd, dat Hij van God uitgezonden was, dat Hij de Christus was: "Ja, Heere, ik heb geloofd, dat Gij zijt de Christus, de Zone Gods, Die in de wereld komen zou."

Als ook Maria gekomen is, en zij bij het graf staan, lezen wij dat: "Jezus weende." Het eerste woord dat Jezus dan zegt is: "Neemt de steen weg." Martha voegt er nog tussen: "Heere, hij riekt nu al, want hij heeft vier dagen aldaar gelegen!" Maar Jezus' woord is: "Heb Ik u niet gezegd, dat, zo gij gelooft, gij de heerlijkheid Gods zien zult" ?

Wat heeft de Koning daar de bitterheid van de zonde gevoeld, toen Hij weende. Hij heeft helemaal met Martha, met Maria en ook met Lázarus, Zijn vriend, gedeeld. Maar nu komt ook Zijn heerlijkheid voor de dag. Jezus hief de ogen opwaarts, en zei: "Vader, Ik dank U, dat Gij Mij gehoord hebt. Doch Ik wist, dat Gij Mij altijd hoort." Wat is hiervan de inhoud? Dat de Koning hier alles onderworpen was, maar erkende: nochtans ben Ik Uw Eniggeborene,

de Erfgenaam, Die Gij altijd hoort. Zo is die Koning in Zijn nederige stand aan Zijn Vader gebonden.

Dan roept Hij met grote stem: "Lázarus, kom uit!" En waar is dan de dood? Waar is het verderf? Waar de macht des grafes? Wèg is alles. Een heerlijkheid als des Eniggeborenen van de Vader. Christus' macht wordt openbaar. Hij is een Koning, Die regeert in gerechtigheid. Niet een aards Koning, maar een geestelijk Koning, Die over alle macht triomfeert. Die eer heeft God Zijn Zoon gegeven. Ware ons dat Kindeke niet geboren, gewis wij waren all' verloren.

Nu Hij in het vlees geopenbaard is, blijkt niet alleen, dat Hij waarachtig mens is -- onzer in alles gelijk, uitgenomen de zonde -- maar ook waarachtig God. Dat Hij de bekwame Persoon is om tussen God en de mens te zijn, om die twee partijen tot één te brengen, opdat wij de zaligheid zouden bezitten en dat geheel uit genade.

Toe, eer ik er verder over spreek, laten wij eerst een paar verzen zingen uit de Lofzang van Zacharias, en wel het 2e en het 3e vers:

2. God had hun, tot hun troost, gemeld, ...
3. Hij speld' ons, dat wij t'allen tijd', ...

Vervolgens staat er: "Vol van genade en waarheid." In hetzelfde hoofdstuk lezen wij ook: "De wet is door Mozes gegeven, de genade en de waarheid is door Jezus Christus geworden." De zaak is toch, dat die hoge majesteit Gods, tegen Wie wij gezondigd hebben, als een vlekkeloze Majesteit niet met ons te doen kan hebben. Hij kan niet tot ons naderen, en wij kunnen niet tot Hem genaken, want Hij is een verterend vuur. Maar dit zijn Gods eeuwige gedachten, dat Hij Zijn heilig Kind Jezus zendt, in ons vlees, in onze natuur, om alles te verdienen wat ons tot het leven, tot een eeuwige zaligheid van node is, en om aan het recht van God te voldoen, en in volmaakte gehoorzaamheid een eeuwige gerechtigheid te verwerven. En Hij, Die de Vader in de wereld gezonden heeft, is zo'n bekwame Middelaar, dat de Vader alles aan Hem heeft overgegeven. Hij vertrouwt heel onze zaligheid aan Zijn Zoon toe.

Doen wij dat óók? Betrouwen wij ons geheel aan Christus toe? De Vader doet het, en het Evangelie getuigt er van dat Hij, Christus, vol van genade en waarheid is. Dat geeft ons te kennen, dat er bij Hem zulk een rijke overvloed is, dat wij geen zorg behoeven te hebben. Hij wil hebben, gelijk er staat: "Werpt al uw bekommernis op Hem", dus dat wij met al onze zorgen bij Hem komen.

Wij behoeven niet te denken, dat, als er zijn die genade verkrijgen, er voor ons niets overblijft. Er is óvervloed. Ja, in de natuur -- zo zegt men wel eens -- heeft de één zo maar alles, en de ander niets. En een spreekwoord zegt: "Vele varkens maken de spoeling dun." Maar in het Koninkrijk Gods zijn geen maatstaven van déze wereld. Daar is het net andersom, want in de veelheid der onderdanen is des Konings heerlijkheid. Wij zien nogal eens, dat, als het bij de één regent, het bij de ander druppelt. De één steekt de ander aan. Laat ons dan vlijtig heengaan en dat zoeken. Er is bij Hem zulk een rijke overvloed, dat er hier van staat: "Vol van genade en waarheid."

Neemt daarbij nog wat er in Psalm 36 staat: "Bij U is de fontein des levens." Een fontein is onuitputtelijk, daar komt geen einde aan. Wilt gij Christus eren, komt dan met uw zonde, met uw ellende, uw armoede, uw dood, uw verlorenheid, uw hulpeloosheid. Hebben wij genade en aanneming verkregen en zouden wij soms zeggen: "Ik schaam mij, want Hij kan mij niet zóveel toedienen, of -- ik ben zó'n opmaker -- het is telkens weer op", dan behoeft gij u daarover niet te schamen, want er staat hier dat Hij vol genade en waarheid is. Al de rijkdom die er bij Hem is, is om ons te dienen.

Een moeder bromt toch ook niet op haar kinderen, of neemt het ze kwalijk, dat, wanneer ze 's morgens flink gegeten hebben, het eerste woord als ze weer uit school komen, is: "Moe, is het

eten al klaar, want ik heb zo'n honger." Dan krijgen ze van moeder geen bestraffing of een pak slaag! Maar dan vertelt moeder met blijdschap: "Ik heb toch zulke gezonde kinderen; al hebben ze 's morgens hun buik nòg zo dik en rond gegeten, dan rammelen ze al weer van de honger zodra ze uit school komen." Daar is een moeder blij om.

En Christus' ambt is het, om zondaars te dienen, en Hij is vol van genade en van waarheid. Niemand hoeft er mede bezet te zijn: "Gisteren (of: vanmorgen) was ik overvloeiende van Zijn genade en liefde, en nu is het zó met mij gesteld, dat ik weer met twee lege handen sta, ik ben totaal ontbloot. Ik ben beschaamd en durf mijn ogen niet op te slaan." Neen, maar, om zo te spreken: gaat met de lege emmers tot de fontein! Ja, dan eert gij Christus! Dan bekent gij: "Bij mij is de dood en de armoede, maar bij U is de volheid der genade."

Hoort de apostel Paulus eens roemrijk spreken: "Het is des Vaders welbehagen geweest, dat in Hem al de volheid wonen zou." Dan is het ook des Vaders welbehagen geweest, dat er bij ons niets zou zijn. Dan moeten wij alles uit Hem ontvangen en bij Hem zoeken! Er is bij Hem zó'n grote overvloed: er is bij Hem genade om te leven en ook genade om te sterven. Echter, wij kunnen niet op genade leven (daarmede bedoel ik, dat er gisteren of eergisteren genade gewéést is), en er ook niet op sterven. Want dan staan wij leeg en ontbloot. Maar wij kunnen wel met genade leven, en reizen en sterven, ja wij kunnen er de brandstapel en het schavot mee op. Dat brengt de genade met zich mede. Dat is allemaal bij Hem.

Eigenlijk zijn wij toch veel te karig, veel te beschroomd bij onszelf! Als het gehele Evangelie ons predikt van de rijkdom en volheid die er in Koning Jezus is, moeten wij dan zo beschroomd zijn? Toe, laat dan het Kerstfeest, waarop wij gedachtenis viëren, dat Hij rijk en troon verliet, dat Hij in ons vlees kwam, dat Hij tot ons kwam, ons opwekken - ons steeds in herinnering roepen -- dat alle volheid in Hem is. Er is in Hem, om welgetroost te leven en om welgetroost te sterven. Al hebben wij in onszelf gebrek aan alles, maar in Christus hebben wij nòg rijkdom.

Een vrouw die op sterven lag, zei eens tegen me: "Heel mijn lichaam staat als in brand (ik kon haar nog maar nèt, met mijn oor bijna op haar mond, verstaan) maar Jezus is zó zoet: Hij maakt het met Zichzelve goed." Dat levert Jezus op. Sprak niet een martelaar op de brandstapel: "Dit is een bed van rozen?" Dat komt doordat Christus vol genade en waarheid is. Hij heeft aan alles voldaan; alles is in Zijn Persoon en arbeid vervuld. Daarom hebben zij van Hem op de brandstapel gezongen:

Wij loven U, o God, wij prijzen Uwen Naam;
U, eeuwig' Vader! U verheft al 't schepsel saam! ...

Nu, laat het dan bij ons dubbel niets wezen, opdat Hij dubbel alles kan zijn. Hij is het vleesgeworden Woord, en heeft hier op dit benedenrond Zijn heerlijkheid geopenbaard, en dat doet Hij nog: :Een heerlijkheid als des Eniggeborenen van de Vader, vol van genade en waarheid." Dat wij dan weten wat ons past. Weg dan met al onze werken, met al ons doen, met al onze hoogten, met alle "ik". Dan moeten wij zondaar zijn, schuldigen, verlorenen, de verwerpelijken (dat is hoog genoeg), die noodzakelijk Jezus en Zijn bediening behoeven. Dáartoe is Hij.

Dat God daartoe het Woord heilige, het dienstbaar stelle aan ons hart, opdat het niet in de grote dag der dagen, als onze loopbaan geëindigd zal zijn, tegen ons getuige. Want buiten Christus, zonder Hem, gaat men verloren; of men een wereldling geweest is of dat men gezocht heeft een geestelijk mens te zijn, er is niets aan te doen: Hij alleen is de grond van zaligheid waarop wij gezaligd worden en kunnen ingaan in het Koninkrijk.

Zullen wij dat bedenken? Leert Hij ons niet: "Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven?" Daartoe is Hij van de Vader geheiligd en in de wereld gezonden. Dat dan een ieder voor zich

weet wat hem betaamt, om toch zulk een arbeid der eeuwige liefde op prijs te stellen, opdat wij er onze ziel als een buit uit zoeken weg te dragen. Dat de God van alle genade en barmhartigheid ons gedenke in de Geliefde, en wij uit Zijn volheid zoeken en ook ontvangen genade voor genade, tot eeuwige dankzegging en heerlijkheid aan Zijn Majesteit. Amen.

Dankzegging.

Slotzang: Psalm 106: 26

Geloofd zij Isrels grote God! ...